

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

БОТАНІЧНЕ РІЗНОМАНІТТЯ РЕГІОНУ

ВИКЛАДАЧ

Горєлова Олена Іванівна

Вища освіта – спеціальність агрономія
Науковий ступінь – доктор філософії 091. – біологія
Вчене звання – доктор філософії, старший викладач кафедри ботаніки та фізіології рослин
Досвід роботи – більше 5 років
Показники професійної активності з тематики курсу:

- співавторка 1 тематичної публікації
- учасниця наукових конференцій
- співавтор методичної розробки.

телефон 0669942778

електронна пошта gorelova.elena777@btu.kharkov.ua

дистанційна підтримка moodle <https://centaurus.kh.ua>

До викладання дисципліни долучені:

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета є ознайомлення студентів з ботанічним різноманіттям різних типів біоценозів Харківщини.

Формат лекції, практичні заняття, самостійна робота

Деталізація результатів навчання і форм їх контролю

- Здатність до пошуку та аналізу інформації з використанням різних джерел.
- Вміння використовувати бази даних біологічної інформації та комп'ютерні програми для її аналізу.
- Вміння формулювати задачі моделювання, створювати моделі об'єктів і процесів у живих організмах та їхніх компонентах із використанням інформаційних технологій.
- ознайомлення студентів з різноманіттям водоростей, рослин та лишайників, що зустрічаються в різних типах фітоценозів Харківщини,
- застосування студентами отримані знань у подальшому навчанні та повсякденній діяльності, **тестування**

Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 12 годин лекції, 18 годин практичні заняття, 60годин самостійна робота; модульний контроль (2 модулі); підсумковий контроль – диференційований залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність
Умови зарахування	після засвоєння наступних компонентів: вільне зарахування

СТРУКТУРА					
ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)					
Модуль 1. Характеристика природних умов Харківщини					
Л 1*	Природні умови регіону. Особливості природних умов регіону: геологія, ландшафти, гідрографія, клімат, ґрунти. Рослинність.	ПЗ 1	Склад, структура та динаміка фітоценозів. Участь видів у фітоценозах та його оцінка.	СР	Робота з літературними джерелами та складання тестових завдань за темами лекцій і практичних занять
Л 2.	Основи фітоценології. Характеристика різних типів фітоценозів.	ПЗ 2	Взаємний вплив елементів фітоценозів, форми взаємовідносин.		
		ПЗ 3	Поняття про флористичний, еколого-ценотичний та географічний аналізи флор.		
Модуль 2. БОТАНІЧНЕ РІЗНОМАНІТТЯ РЕГІОНУ					
Л 3.	Рослини лісів, луків та степів регіону Ботанічне різноманіття широколистяних та соснових лісів: видове різноманіття, особливості систематичної структури флори, еколого-ценотичний аналіз. Ботанічне різноманіття степів, крейдяних відслонень, суходільних та луків. Фенологічні та сезонні зміни у складі фітоценозів.	ПЗ 4	Адаптивні пристосування рослин до екстремальних умов існування.	СР	Робота з літературними джерелами та складання тестових завдань за темами лекцій і практичних занять
Л 4.	<i>Рослини водних та перезволожених біотопів.</i> Ботанічне різноманіття різнотипних водойм, річкових заплав, заплавних луків та заплавних лісів. Пристосування водоростей та вищих водних рослин до водних умов існування. Основні екологічні угруповання.	ПЗ 5	Ендемізм у флорі крейдяних відслонень		
Л 5	Рослини природно-заповідного фонду та порушених місцезростань Флора об'єктів природно-заповідного фонду Харківщини та визначення її раритетного значення. Охорона природного флористичного різноманіття регіону.	ПЗ 7	Сезонна динаміка розвитку водоростей у водоймах цих фітоценозів.		
Л 6	Рідкісні види та види, що підлягають охороні на Харківщині.	ПЗ 8	Особливості ботанічного різноманіття порушених місцезростань.		
		ПЗ 9	Урбанофлора, адвентивна флора.		

*Л – лекція, ПЗ – практичне заняття, СР – самостійна робота

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

1. Афанасьев Д. Я. Природні луки УРСР. Рослинність УРСР / Д.Я.Афанасьев. – К.: Наук. думка, 1968. – 225 с.
2. Байрак О.М., Гапон С.В., Леванець А.А. Безсудинні рослини Лівобережного лісостепу України.- Полтава: Верстка, 1998. – 162 с.
3. Гамуля Ю. Г. Рослини України / за ред. О. М. Утєвської. – Харків : Фактор, 2011. – 208 с.
4. Горелова Л. Н. Растительный покров Харьковщины: Очерк растительности, вопросы охраны, аннотированный список сосудистых растений /Л.Н.Горелова, А.А.Алехин. – Харьков: Изд. центр ХНУ им. В. Н. Каразина, 2002. – 231 с.
5. Горелова Л.М., Горелова Е.И. Растительный покров меловых обнажений планурумного национального парка «Двуречанский». Научные исследования на территориях природно-заповедного фонда харьковской области (Сборник научных статей) ХНУ им. В.Н. Каразина .-2003. С23-28.
6. Зеленая книга Украинской ССР: Редкие, исчезающие и типичные, нуждающиеся в охране растительные сообщества / Под общ. ред. Ю. Р. Шеляга-Сосонко. Киев: Наук. думка, 1987. – 216 с.
7. Фіторізноманіття заповідників і національних природних парків України. Ч.2. Національні природні парки / Під ред. В.А. Онищенко і Т.Л. Андрієнко. – Київ: Фітосоціоцентр, 2012. - С.191-205.
8. Червона книга України. Рослинний світ / за ред. Я. П. Дідуха — Київ: Глобалконсалтинг, 2009. – 900 с.

Методичне забезпечення

1. Бурда Р. І. Антропогенная трансформация флоры / Р.І.Бурда. – К.: Наук. думка, 1991. – 300 с.
2. Геоботаничне районування Української РСР / Ред. Барбарич А.І. – Київ: Наук. думка, 1977. – 304 с.
3. Голиков А.П. Харьковская область: Справочник / А.П. Голиков. – Харьков, 1993. – 186 с.
4. Мінарченко В.М. Лікарські судинні рослини України (медичне та ресурсне значення). – Київ: Фітосоціоцентр, 2005. – 324 с.
5. Природно-заповідний фонд Харківської області / Клімов О.В., Вовк О.Г., Філатова О.В. та ін. – Х.: Райдер, 2005. – 304 с.
6. Рослинність УРСР. Степи, кам'яні відслонення, піски.– Київ: Наукова думка, 1973.– 453 с.
7. Харьковская область. Природа и хозяйство. – Х.: Изд.во Харьк. ун-та, 1971. – 248 с.
8. Фундаментальная электронная библиотека «Флора и фауна» <http://herba.msu.ru/shipunov/school/sch-ru.htm>
9. Визначник рослин on-line <http://www.plantarium.ru/>
10. База даних таксонів водоростей <http://www.algaebase.org/>
11. Галерея лишайників – Lichen Gallery <http://www.stridvall.se/lichens/gallery/>

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна сумарна ECTS	до 20	відповіді на залікові питання
Модульне оцінювання	бальна сумарна	до 60	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на практичних заняттях

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.